

Kursbeskrivning för Skatterätt (15 hp) HT 24

Allmänt om kursen	3
Innehåll och målsättning	3
Förväntade studieresultat	4
Undervisning	4
Pedagogiken	4
Närmare om kursens uppbyggnad	6
De olika kursmomenten	6
Skriftliga och muntliga övningar	8
Obligatorier	8
• <i>Seminarier</i>	8
• <i>Flervalsduggan</i>	9
Internationella och komparativa inslag på kursen	9
Samverkan med det omgivande samhället	9
Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort	10
Krav för deltagande i undervisningen	11
Tillträdeskrav	11
Dispens	11
Registrering	11
Omregistrering	11
Avregistrering	12
Gruppindelning	12
Studieanvisningar	12
Kurslitteratur	12
Källmaterial	14
Lagtextanvisningar	15
Övrigt material	15
Förberedelser inför undervisningen	15

Juridiska institutionen

Examination	16
Examinationsmoment	16
Examinationens målsättning och uppläggning	17
Tillträde till examination	17
Anmälan till tentamen	17
Handlingar som ska medtas vid tentamen	18
Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler	18
Inlämning av tentamen	18
Betygskriterier	19
Begäran om omprovning	21
Funktionsnedsättning	21
Allmänt	21
Examination vid funktionsnedsättning	22
Studentinflytande och kursutveckling	22
Kontaktuppgifter	22

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Grundkursen i skatterätt (15 hp) är en obligatorisk kurs inom ramen för juristprogrammet. Kursen läses som en del av studierna på den fjärde terminen. Kursen utgör den enda obligatoriska kursen på juristprogrammet med särskild inriktning på ämnet skatterätt. I kursen ingår också ett företagsekonomiskt moment.

Den övergripande målsättningen med kursen är att du som student ska tillägna dig de grundläggande kunskaper om skatterätten som du behöver som blivande jurist oavsett om du primärt kommer att arbeta med skattefrågor eller inte. I grundkursen läggs tyngdpunkten på inkomstbeskattningen. Dessutom behandlas huvuddragen av mervärdesskatten, skatteprocessen och socialavgiftssystemet. Kursen ger en god grund för studenter som önskar läsa ämnet vidare på specialkursnivå och/eller i ett senare skede kommer att arbeta med skattefrågor.

Ämnet är omfattande och den skatterättsliga materian är under ständig förändring. Kursen kan därför inte täcka hela det skatterättsliga området, utan begränsas till delar som kan anses centrala för ämnet. Metodfrågor och arbete med att skapa förståelse för skatterättens placering i rättssystemet är det huvudsakliga fokuset på kursen. I kursen presenteras också beskattningens samband med redovisningen, beskattningens funktion i samhället och skatterna som instrument för den ekonomiska politiken.

Målsättningen med kursen är alltså att ge dig en generell färdighet i tillämpning av skattelag och insikt i skattejuridisk metod. En stor del av kursen ägnas därför åt att klargöra skatterättsliga effekter av olika handlingsalternativ. Kursen är inte primärt inriktad på att du ska lära in de i studieögonblicket gällande skattereglerna, även om du kommer att arbeta med aktuella regler i de praktiska momenten under kursen.

I princip all beskattning bygger på civilrättsliga avtalskonstruktioner. Grundkursen i skatterätt visualiserar att beskattningen bygger på avtal av olika slag och kursen medför därmed en tydlig progression av kunskaperna som du erhållit under det civilrättsliga blocket på juristprogrammet.

Uttag av skatt i Sverige kräver absolut lagstöd enligt statsrätten (RF). Legalitetsprincipens betydelse i skatterätten betonas inom ramen för metodfrågorna och skapar koppling till andra kurser på utbildningen.

Redovisningsrätt anses tillhöra civilrätten, trots att den har stora offentlighetsrättsliga inslag. Redovisningsrättens betydelse för företagsbeskattningen tydliggörs genom att ämnet företagsekonomi är integrerat i kursen.

Förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- visa kunskap i och förståelse för centrala skatterättsliga frågeställningar,
- visa sådana kunskaper i företagsekonomi som är av betydelse för bedömningen av företagsskatterättsliga problem, och
- ha kännedom om skatterättens roll nationellt och internationellt.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- visa förmåga att med hjälp av relevanta juridiska metoder tillämpa och tolka skatterättsliga regler samt bedöma skatterättsliga problem, och
- visa förmåga att med hjälp av juridisk metod systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera skatterättsliga frågeställningar,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- kritiskt bedöma och värdera skatterättsliga frågeställningar med hänsyn till relevanta samhällsfrågor, däribland nationalekonomiska frågor.

Undervisning

Undervisningen ges i form av föreläsningar, seminarier och gruppövningar.

En vanlig studentfråga är vilka kunskaper som gäller i termer av beräkning. Den skatt som ska betalas beräknas naturligtvis med hjälp av matematik. Centralt i kursen är att du ska tillägna dig god kunskap om beräkningen av storleken på skattepliktiga inkomster och avdragsgilla kostnader ("skattebasen"), god kunskap om beräkningen av utgående och ingående mervärdesskatt, och god kunskap om hur en företagsekonomisk resultaträkning och balansräkning tas fram. I det ligger att du ska ha god kunskap om hur företagsekonomiskt resultat inklusive resursförbrukning beräknas. Kravet på kunskaper om egentlig skatteberäkning är däremot inte lika högt ställt. Idag beräknas nämligen skatter i princip uteslutande med hjälp av avancerad datateknik. God kunskap om skillnaden mellan regressiv, "platt" och progressiv skatt är dock ett krav. Hög förståelse för vilka skatter som tas ut på arbetsinkomster är också ett krav, eftersom det är mycket viktigt att ha god kunskap om det samlade skattetrycket på olika skattebaser.

Pedagogiken

Den *undervisningsmetod* som huvudsakligen används för att du som student ska uppnå kursens mål är till stor del baserad på probleminriktad uppgiftslösning (förutom vid föreläsningarna). Den pedagogiska idén är att undervisningen i så stor utsträckning som möjligt ska vara interaktiv och stärka förmågan till kritiskt tänkande inom kursens områden. Det inkluderar färdigheter som att göra rättsliga analyser, värdera bl.a. rättskällor, dra slutsatser och reflektera över skatterätten i förhållande till andra juridiska discipliner och andra

vetenskaper. God ämneskunskap och förmåga att använda juridisk metod är helt centralt för att kunna utveckla ett kritiskt tänkande.

Du och övriga kursdeltagare indelas i s.k. förberedelsegrupper som inför varje gruppövning ska lösa tilldelade uppgifter. Era lösningar redovisas inför läraren och övriga kursdeltagare vid gruppövningstillfällena, varefter lösningarna diskuteras och kommenteras. Lärarens uppgift är att coacha dig och din grupp framåt och säkerställa ett systematiskt sammanhang. Upplägget bygger på att kursdeltagarna är mycket väl förberedda.

Några gruppövningar kommer att hållas som ”storövningar” med helt lärarledda genomgångar. Detta då det berör beräkningsövningar som många finner tekniskt svåra. Dessa övningar kräver precis samma förberedelse av övningarna men med enda skillnaden att genomgången av svaren leds av läraren.

I kursen förekommer även ett antal interaktiva självstudieövningar. Inför dessa övningar ska du förbereda dig på samma sätt som till övriga gruppövningar. De interaktiva självstudieövningarna är dock inte lärarledda, utan grundar sig på den förberedelse som du gjort genom en läsekvens i Athena. Vilka uppgifter som omfattas av denna pedagogik framgår av övningsmaterialet.

Storövningarna, inkl. de två casen, genomförs via Zoom. För att delta i undervisning över Zoom ska du vara inloggad med ditt StudentID (se instruktion ”Installera Zoom” på Athena, logga in med SSO). Länk till Zoom kommer att läggas ut på Athena i anslutning till undervisningstillfället.

Under gruppundervisningen kan också improviserade diskussioner genomföras i mindre grupper. Om undervisningen bedrivs i Zoom sker diskussionen i s.k. breakout rooms. För att åstadkomma nödvändig interaktion i undervisningen vill vi att du använder din kamera när gruppundervisningen (inkl. storövningar) genomförs i Zoom.

Vid seminarierna behandlas ett antal ämnesområden mer ingående. Härigenom ges bl.a. tillfälle att belysa olika rättskällors betydelse vid rättstillämpningen, att träna juridisk analys och argumentation, att belysa ekonomiska konsekvenser av vissa skatteregler samt att diskutera alternativa lösningar på de behandlade problemen.

Föreläsningarna syftar främst till att ge struktur och överblick samt att redogöra för särskilda svårigheter vid inlärningen av olika moment. Föreläsningarna är placerade i samband med de block som undervisningen är indelad i. Vissa föreläsningar kommer att hållas via Zoom. Det anges i schemat vilka föreläsningar som det gäller. Vid föreläsningar i Zoom är det frivilligt att använda kamera. Några föreläsningar är förinspelade och kommer att finnas tillgängliga på Athena efter att föreläsningen publicerats enligt schemat.

Efter att cirka halva kursen har passerat ska du genomföra en s.k. flervalsdugga. Avsikten är att med ett antal flervalsfrågor ge dig möjlighet till kunskapskontroll när hälften av kursen har gått.

Tanken är att den poänggivande flervalssduggan ska vara ett incitament för dig att redan från kursstart påbörja dina självstudier.

Närmare om kursens uppbyggnad

De olika kursmomenten

Kursen i Skatterätt innehåller följande kursmoment:

- *Introduktion och personbeskattning*
- *Redovisning*
- *Företagsbeskattning*
- *Internationell beskattning*
- *Skatteförfarande och tolkning av skattelag*
- *Repetition & fördjupning*

För samtliga moment gäller i princip samma undervisningsupplägg. Tyngdpunkten ligger på gruppundervisning samt seminarier. Varje moment inleds med ett antal föreläsningar, vilka främst syftar till att ge en systematisk överblick över det aktuella rättsområdet. Föreläsningar ges i alla centrala ämnesavsnitt och fungerar som ett kompletterande moment vid inläsningen av kurslitteraturen. Vissa föreläsningar innebär fördjupning inom särskilda ämnesavsnitt.

- *Introduktion och personbeskattning*

Det första kursmomentet ägnas åt att introducera skatterätten med dess olika inkomstslag m.m. Den grundläggande kunskap du inhämtar under detta moment är en förutsättning för förståelsen av de övriga kursmomenten. Under detta block ägnas också särskild tid åt skatterättens roll för en mer hållbar värld.

Det andra kursmomentet ägnas åt personbeskattning som behandlar fysiska personers inkomstbeskattning av tjänst och kapital. Kursmomentet avslutas med ett casebaserat gruppundervisningstillfälle som syftar till att ge dig övergripande förståelse för personbeskattningen.

- *Redovisning (FEK)*

Under det tredje kursmomentet kommer företagsekonomi och redovisning att behandlas. I Sverige utgör redovisningen grund för beskattningen av näringsverksamhet. Beskattningen är med vissa undantag ”kopplad” till redovisningen. Fokus kommer därför att läggas på resultat- och balansräkningen, eftersom dessa direkt kan påverka skatterätten. Detta moment bygger på de kunskaper som du erhållit under kursen i associationsrätt och ger dig repetition och fördjupning i redovisningsrätten.

- *Företagsbeskattning*

Kursens fjärde moment, företagsbeskattning, är det största blocket på kursen. Det beror på att reglerna om beskattning av näringsverksamhet är de mest omfattande i inkomstskattelagen. Under detta kursmoment ligger beskattningen av företaget, framför allt aktiebolaget (vinsten) och dess ägare (utdelning/kapitalvinst) i fokus. Fåmansaktiebolag är också en central fråga. Syftet är också att du ska ges möjlighet att repetera, och utifrån ett skatterättsligt perspektiv fördjupa de kunskaper om bolagsrätt och ägarfrågor du erhållit i associationsrätten. Beskattningen av företagets anställda, och mervärdesskatten, tas också upp.

Som nämnts ovan utgör den företagsekonomiska redovisningen grunden för beskattningen av företaget (näringsverksamhet). Under momentet företagsbeskattning kommer mer komplexa frågor gällande sambandet mellan redovisning och beskattning att behandlas (tidpunkt för intäkt/redovisning, beräkning av kostnadsavdrag med avseende på omsättnings- och anläggningstillgångar). Under momentet integreras kunskaperna i företagsekonomi i skatterätten.

Koncernbeskattningen och omstruktureringar av företagsgrupper inklusive underskottsavdrag behandlas också och en föreläsning om skattepolitik ges under detta block.

Kursmomentet avslutas med ett casebaserat gruppundervisningstillfälle som syftar till att ge dig övergripande förståelse för företagsbeskattningen.

- *Internationell beskattning*

Under det femte kursmomentet behandlas internationell skatterätt. I huvudsak behandlas endast den svenska internationella beskattningen, dvs. de regler i svensk lagstiftning som berör internationella skattefrågor. Under detta moment behandlas också EU-skatterätten. Momentet fördjupar de kunskaper du tidigare erhållit i EU-rätt. Något om andra länders skattesystem tas också upp. I övrigt behandlas förekomsten av dubbelbeskattningsavtal översiktligt. Syftet med att i grundkursen i skatterätt presentera dubbelbeskattningsavtalen är närmast att ge dig en brygga framåt till kursen i folkrätt som du läser termin 5.

- *Skatteförfarande och tolkning av skattelag*

Inom ramen för detta moment ligger tyngdpunkten på förfarande- och uppbördsregler i skatterätten, huvudsakligen genom studier av skatteförfarandelagen (SFL). Därtill tas processuella frågor om domstolsprocessen och bevisrättsliga frågor upp i viss mån. Under momentet behandlas också frågor om transaktioners verkliga innebörd och problem kring skatteplanering och skatteflykt, samt legalitetsprincipens betydelse för tolkning och tillämpning av skattelag. I anslutning till dessa frågor kommer också skatterättens rättskällor att diskuteras närmare. Dina kunskaper i civilrätt används och repeteras under detta moment. Momentet bygger på de tidigare kunskaper om materiella skatteregler som du erhållit under kursen.

- *Repetition & fördjupning*

I kursmomentet fördjupas och repeteras tidigare genomgångna problemställningar. Framför allt används komplexa övningar, vars lösning bygger på tidigare genomgångna kursmoment.

Skriftliga och muntliga övningar

Till de fem seminarierna som ges på kursen förväntas du lämna in egna inlämningsuppgifter och ge kortfattad skriftlig feedback på andra kursdeltagares inlämningsuppgifter. Inlämningsuppgifterna kan t.ex. handla om att lösa ett juridiskt problem eller att redogöra för olika instansers rättsliga ståndpunkt. Gruppundervisnings- och seminarieundervisningsformen bygger på din aktivitet och dina muntliga presentationer.

Obligatorier

Förutom den skriftliga tentamen finns två olika poänggivande moment; deltagande på seminarier och flervalisdugga. De extrapoäng som erhålls på kursen vid deltagandet vid seminarierna och flervalisduggan tillgodoräknas oavsett vilket resultat du får på tentamen. En tentamen som utan extrapoäng skulle vara underkänd kan alltså komma att godkännas med hjälp av extrapoängen. Deltagande vid seminarierna samt deltagande vid flervalisdugga är obligatoriskt. Det innebär att seminarierna och flervalisduggan måste ha genomförts för att tentamensresultatet ska kunna beräknas och betyg ges.

- *Seminarier*

Under de obligatoriska seminarierna riktas fokus mot ett eller flera rättsliga problem, dvs. en fördjupning, i kursmomentet. Syftet med seminarierna är att ge dig goda färdigheter i att identifiera och att lösa problem inom de ämnesområden som kursen behandlar samt att ge träning i juridisk analys och argumentation. Seminarierna ger även insikt i juridiska metodfrågor.

Vid deltagande på de fem seminarier erhålls 1 poäng som räknas samman med poängen på tentamen. För att anses som "deltagande" ska du ha fullgjort en inlämningsuppgift till seminariet samt vara väl påläst och beredd att medverka aktivt i diskussionen på seminariet. Inlämningsuppgiften ska vara kortfattad och *lämnas som huvudregel in i Athena senast 48 timmar (2 arbetsdagar) innan seminariet*. Du kommer även att bedöma en annan students inlämnade svar, s.k. kamratrespons. Kamratresponsen ska vara gjord senast 24 timmar (1 arbetsdag) innan seminariet. Infaller seminariet på en måndag ska alltså inlämningsuppgiften lämnas in på torsdagen och bedömning av en annan students svar på fredagen. Inlämningsuppgiften ska genomföras och lämnas in individuellt till seminarierna, men det är naturligtvis inget som hindrar att du samarbetar med andra studenter när uppgifterna ska lösas. Du ska vara beredd att redogöra för ditt ställningstagande muntligt vid seminariet. Observera att vissa inlämningsuppgifter kan kräva att du genomför en s.k. lärsekvens i Athena. Säkerställ därför att du planerar din tid så att du hinner genomföra lärsekvensen i god tid före seminariet.

Om du är förhindrad att närvara vid ett seminarium kan det finnas möjlighet att tillfälligt byta seminariegrupp och gå vid en annan tidpunkt om det finns lediga platser. Fråga kursadministratören om ett sådant byte är möjligt. Du får dock missa ett seminarietillfälle och ändå erhålla 1 poäng. Om du missar flera seminarier p.g.a. sjukdom eller annat oförutsebart skäl, jämförbart med ”laga förfall”, kan möjlighet finnas att i stället få en skriftlig uppgift som rör ett seminarieämne. Kontakta kursadministratören så snart som möjligt efter det aktuella seminariet för närmare information. Uppgiften ska genomföras innan den skriftliga tentamen.

- *Flervalsduggan*

Flervalsduggan är obligatorisk och avser att med 10 stycken flervalsfrågor ge dig en möjlighet till kunskapskontroll när ungefär hälften av kursen har gått. Frågor på duggan kan komma att ställas på allt som har behandlats under kursen fram till duggatillfället. På duggan får lagtext och miniräknare medtas, se vidare under avsnittet Examination. Maximalt kan du få fem poäng på duggan.

Om du av någon anledning, t.ex. sjukdom, inte kunnat göra flervalsduggan under kursen ges ytterligare ett tillfälle i samband med omtentamen. Anmälan till flervalsduggan görs i Ladok. En inlämnad dugga där inga poäng erhållits trots att svar givits anses fullgjord och ingen ytterligare möjlighet till att skriva duggan ges. En ”blankad” dugga innebär att ingen dugga anses gjord. Inget betyg sätts förrän alla poänggivande moment har gjorts.

Det går att tillgodoräkna sig de fullgjorda poänggivande momenten under fyra terminer. Kursföreståndaren kan i undantagsfall ge dispens om du fullgjort dina prestationer längre tillbaka än fyra terminer.

Internationella och komparativa inslag på kursen

Under kursens internationella moment görs en genomgång av viss internationell skatterätt samt EU-skatterätt. EU:s reglering, direktiv och förordningar och hur detta kommer till uttryck i svensk lagstiftning kommer också att belysas när mervärdesskatten behandlas.

Samverkan med det omgivande samhället

Skattesystemets grundläggande uppgift är att vara en finansieringskälla för offentliga utgifter. Ämnet skatterätt kan därför betraktas som dynamiskt med stark koppling till bl.a. skattepolitik och skatteekonomi. Att studera skatterätt kräver alltså regelmässig hänsyn till samhällsliga förändringar som påverkar skattereglernas utformning och tillämpning. Samverkan med det omgivande samhället är på så sätt grundläggande för studier i skatterätt.

Samverkan med det omgivande samhället på kursen sker dels praktiskt genom att kursens upplägg och innehåll är anpassat för att lyfta aktuella skattefrågor och problem med förankring i det omgivande samhället, dels teoretiskt genom att kursens uppbyggnad syftar till att ge studenterna insikter och förståelse för skattesystemets och rättsreglernas samhällsliga funktion och konsekvenser.

Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

Den svenska regeringsformen, som du studerat i statsrätten under termin 1, reglerar möjligheten att beskatta. Ett s.k. föreskriftskrav gäller för uttag av skatt. Det krävs lag och således gäller legalitetsprincipen på beskattningens område. Grundkursen i skatterätt fördjupar din statsrättsliga kunskap och din förståelse av betydelsen av grundlagarna.

Legalitetsprincipens betydelse i skatterätten betonas särskilt inom ramen för kursens diskussion av metodfrågor. Som exempel kan nämnas kravet på förutsebarhet som reser särskilda problem för skatterätten i termer av skatteundandragande förfaranden. En intressant lag i sammanhanget är skatteflyktslagen, som så att säga i författningens form föreskriver att analog regeltillämpning ska äga rum i vissa särpräglade situationer. Skatteflyktslagen är omdiskuterad och vissa bedömare ifrågasätter om den kan anses vara i strid med grundlagen. Klart är dock att Högsta förvaltningsdomstolen tolkar och tillämpar lagen. Den skatterättsliga legalitetsprincipen är därför av komplex och ambivalent karaktär.

Behandlingen av legalitetsprincipen inom skatterätten ger dig en plattform när du senare ska studera straffrättens legalitetsprincip och hur denna skiljer sig från skatterättens. Straffrätt studerar du direkt efter skatterätten. Förhållningssättet bidrar till fördjupad förståelse för de komplexa frågorna som legalitetsprincipen väcker. Principen genomsyrar därför hela termin 4.

Den civilrätt som du tidigare studerat får du nytta av nu. I princip all beskattning bygger på civilrättsliga konstruktioner. Grundkursen i skatterätt ger en tydlig progression av kunskaperna som du vunnit under det civilrättsliga blocket. I kursen problematiseras effekten av avtal om försäljning, avtal om gåva, anställningsavtal, associationsrättsliga avtal (och kombinationer av sådana avtal) utifrån det skatterättsliga regelverket. Särskilt betonas att olika typer av rättshandlingar också har olika skattekonsekvenser. Det är själva upphovet till den i samhället omdebatterade skatteplaneringen som förekommer.

På juristprogrammet finns en miljöstrimma som sammanhåller programmet. Inom ramen för grundkursen i skatterätt framträder miljörätten genom bl.a. föreläsningen om miljöskatter och seminariet om sponsring.

Enligt klar praxis från HFD ska beskattning ske utifrån rättshandlingars ”verkliga innebörd”. Vad som under civilrätten (särskilt termin 3) framför allt diskuterats i termer av vad parter via avtal kan åstadkomma, kommer detta i skatterätten istället att diskuteras utifrån en tredje parts perspektiv (staten). En mental brygga mellan obeståndsrätten och skatterätten byggs. Din förståelse för det komplexa rättssystemet och de enskilda delarnas samband och kontradiktioner ökar när du läst skatterätt.

Redovisningsrätten anses tillhöra civilrätten, trots stora offentligrättsliga inslag. Den har du inte studerat tidigare. Redovisningsrättens betydelse för företagsbeskattningen tydliggörs genom att ämnet företagsekonomi är integrerad i grundkursen i skatterätt. Momentet redovisning och företagsbeskattning fokuserar också på behandlingen av aktiebolaget, dess ägare och anställda

och tar således upp frågor du tidigare studerat i arbetsrätten och associationsrätten under termin 3.

I det internationella momentet studeras dubbelbeskattningsavtal översiktligt. Sådana avtal tillhör folkrätten som du studerar djupare under termin 5. Du möter också europarätten igen som du studerat under termin 1 och du får kunskap om dess betydelse för beskattningen.

Skatteverket, som är den myndighet som i princip fattar alla beslut om beskattning, är bunden av förvaltningsrätten. Domstolarna är bundna av förvaltningsprocessrätt. Skatteförfarandet ingår som ett moment i grundkursen. Du kommer senare under termin 6 i kursen förvaltningsrätt med förvaltningsprocessrätt återvända till frågorna och du kommer att få en fördjupad kunskap om vilka regler som styr myndigheterna och hur den enskilde kan få prövning av myndighetsbeslut.

Krav för deltagande i undervisningen

Tillträdeskrav

För tillträde till undervisning och examination krävs godkända tentamina i de kurser som ingår i första och andra terminen samt godkänd tentamen i Civilrätt D och genomgången undervisning i Associationsrätt.

Din plats får du behålla under förutsättning att du uppfyllt behörighetskraven alternativt har medgivits dispens. Det är upp till dig själv att se till att kraven är uppfyllda. Registrering ska också ha skett veckan före terminsstart. I annat fall förlorar du din plats.

Dispens

Du bör försöka planera dina studier så att du kan läsa ämnena i den ordning som är avsedd enligt utbildningsplanen. Kontakta studievägledare om du behöver råd. Om du inte uppfyller förkunskapskraven för att bli registrerad på en kurs måste du ansöka om dispens. Detta gör du genom att besöka studievägledningen på Utbildningskansliet.

Registrering

En student som avser att läsa en kurs ska vara registrerad senast andra kursdagen.

Omregistrering

Omregistrering på kursen görs av kursadministratören.

Avregistrering

En student som av olika anledningar inte avser att läsa kursen måste avregistrera sig inom tre veckor efter kursstart. Avregistreringen görs via ditt studentkonto i Ladok. Detta är av stor vikt då du på så sätt räknas som förstagångsregistrerad när du registrerar dig nästa gång och därmed är garanterad en plats i gruppundervisningen. Sista datum för tidigt avbrott beräknas från måndagen i den vecka som kursen startar och tre veckor framåt. Sista dag är alltid en söndag.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Gruppindelning

För att kunna anmäla dig till en grupp i Athena måste du vara registrerad på kursen.

Genom att anmäla dig till en grupp ges du plats till dels den obligatoriska seminarieundervisningen, dels den frivilliga gruppundervisningen. För den frivilliga gruppundervisningen gäller ett särskilt anmälningsförfarande som beskrivs närmare nedan. Vi rekommenderar att du deltar i all undervisning.

Deltagande i gruppundervisningen är frivillig och bygger på arbete i förberedelsegrupper och studentaktivitet i undervisningen. Vid det första gruppundervisningstillfället kommer du därför att delas in i en förberedelsegrupp. Om du planerar att delta i gruppundervisningen under terminen är det alltså viktigt att du deltar vid det första gruppundervisningstillfället. Kan du inte delta vid detta tillfälle är det angeläget att du meddelar administrationen samma vecka så att du bereds plats i en förberedelsegrupp. De platser som inte fylls av förstagångsregistrerade studenter kommer att erbjudas omregistrerade studenter efter första kursveckan.

De studenter som inte har läst kursen tidigare har förtur till undervisningen och får välja grupp först. Tiden för registrering anges i Athena. För omregistrerade studenter finns det möjlighet att delta i gruppundervisningen endast i mån av plats. Om det föreligger särskilda skäl att delta i en särskild grupp, t.ex. barn i förskola, försöker vi tillgodose sådana behov i den mån det är möjligt. Observera att ett sådant önskemål måste lämnas till kursadministratören innan gruppvalet öppnar.

Studieanvisningar

Kurslitteratur

Kursens huvudbok är **”Inkomstskatt – en läro- och handbok i skatterätt”** av Lodin m.fl. Av övningsmaterialet framgår vad du ska ha läst till varje övningstillfälle. Läroboken ger en grundläggande beskrivning av regelsystemet inom inkomstbeskattningsområdet. Boken syftar främst till att ge kunskap om skattesystemets uppbyggnad, grunder och ekonomiska effekter.

Boken behandlar således skatterätten ur principiell synvinkel och är rikligt illustrerad med rättspraxis och exempel för att belysa vilka problem som kan uppkomma och hur reglerna ska tillämpas. Boken är skriven så att lagtextstudium förutsätts ske parallellt med inläsningen.

I boken förekommer avsnitt med packad text. I regel behandlar dessa avsnitt mer speciella områden eller särskilda tolknings- och tillämpningsproblem. Avsnitten får inte hoppas över då de kan belysa och ge nya infallsvinklar på centrala delar i kapitlet eller på skatterätten i allmänhet. Däremot behöver de endast läsas översiktligt.

Ett flertal exempel illustrerar framställningen. Dessa bör ägnas särskild uppmärksamhet då de kan klargöra vad reglerna innebär.

Studierna av boken bör samordnas med undervisningen. I övningsmaterialet till undervisningen anges vilka avsnitt i boken som ska läsas inför respektive övningstillfälle. Självfallet täcker inte undervisningen upp allt, utan boken måste läsas även jämsides med undervisningen.

Sammantaget gäller följande läsanvisningar (som nyss framhållits läses avsnitt med packad text översiktligt).

Kap 1–8	Noggrant
Kap 9	Noggrant, men 9.16.1 - 9.16.3, 9.17, 9.20.1 översiktligt.
Kap 10	Noggrant, men 10.8–9 översiktligt.
Kap 11–12	Noggrant.
Kap 13	13.8 översiktligt. Resten noggrant. När det gäller räntefördelning och expansionsfonder ska du lägga tonvikten på att förstå reglernas syften och vilket underlag de beräknas på. Du behöver bara kunna lösa enklare tillämpningsuppgifter.
Kap 14	14.1–14.3 noggrant. Resterande avsnitt översiktligt.
Kap 15	Noggrant, men 15.4 och 15.9–14 och 15.16 översiktligt.
Kap 16	Översiktligt
Kap 17–20	Noggrant

Med översiktligt förstås att huvuddragen är väsentliga. Enklare tillämpningsuppgifter ska också kunna lösas i dessa delar.

När det gäller momentet mervärdesskatt används boken ”**Mervärdesskatt. En introduktion**” av Melz och Kristoffersson och hela boken läses noggrant. Observera att den nya mervärdesskattelagen är tillämplig fr.o.m. den 1 juli 2023. Det rekommenderas därför starkt att du använder den senaste upplagan av boken, upplaga 21.

Under momentet redovisning används boken: ”**Redovisningen i ett nötskal**”, av Tagesson och Öhman som läses noggrant.

För övergripande förståelse för skattesystemet samt skattepolitiska och nationalekonomiska argument av betydelse för skatterätten används ”**Digitaliseringens konsekvenser för skattesystemet**” av Hansson. Läses noggrant.

Källmaterial

Kursfordran är nedan angivna lagar och förordningar, sådana de lyder den **1 juli 2024**.

Skatter på inkomst

- 1999 års inkomstskattelag
- 1995 års lag mot skatteflykt
- 1986 års lag om avräkning av utländsk skatt
- 1991 års lag om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta
- 1991 års lag om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.
- 1970 års kupongskattelag
- 1990 års lag om avkastningsskatt på pensionsmedel

Övriga skatter

- 2023 års lag om mervärdesskatt
- 2000 års socialavgiftslag
- 1984 års lag om statlig fastighetsskatt
- 1984 års lag om stämpelskatt vid inskrivningsmyndighet
- 1994 års lag om allmän pensionsavgift
- 1990 års lag om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster
- 1991 års lag om särskild löneskatt på pensionskostnader
- 1994 års lag om allmän löneavgift
- 2001 års lag om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen om allmän löneavgift och socialavgiftslagen
- 2007 års lag om kommunal fastighetsavgift
- 2008 års lag om skattereduktion för kommunal fastighetsavgift
- 2010 års socialförsäkringsbalk
- 2018 års lag om skatt på spel
- 2020 års lag om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik

Förfarandet och skattebetalning

- 2011 års skatteförfarandelag
- 1998 års lag om förhandsbesked i skattefrågor
- 2009 års lag om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete
- 2009 års lag om prissättningsbesked vid internationella transaktioner

Redovisning m.m.

- 1999 års bokföringslag
- 1995 års årsredovisningslag, utdrag, 1–5 kap.

Lagtextanvisningar

De författningar som utgör kursfordran finns i allt väsentligt i "**Skattelagstiftning 24:2**", sammanställda av Gunnar Rabe, Norstedts Juridik.

Den viktigaste författningen är 1999 års inkomstskattelag (IL). Vägledning om vilka delar i andra författningar som är viktiga och centrala ges i kurslitteraturen och vid undervisningen. Undervisningens upplägg visar också på vilka författningar som kan behandlas mer översiktligt.

Övrigt material

Följande material används i undervisningen och finns att tillgå på kurssidans i Athena:

- Hansson, "Digitaliseringens konsekvenser för skattesystemet".
- Vårt framtida skattesystem – en ESO-rapport med förslag på en genomgripande skattereform (ESO 2020:7, Eklund). Rekommenderad läsning i utvalda delar som ett komplement till Hansson, "Digitaliseringens konsekvenser för skattesystemet".
- Utdrag ur "Fundamentals of Taxation – an introduction to tax policy, tax law and tax administration", s. 28-42.
- Övningsmaterial till gruppundervisningen
- Material till seminarierna. Frågor med anknytning till seminarierna förekommer ibland på skrivningarna. Den som inte kan närvara vid ett seminarium bör därför noga studera materialet.
- Frågorna och centrala punkter för lösningarna till vissa tentamina. När det gäller tentamina som baserats på äldre lagstiftning bör lösningarna användas med stor försiktighet. Observera att lösningarna inte har uppdaterats med hänsyn till ny lagstiftning.
- Exempel på flervalsdugga.

Det finns övningsböcker i ämnet skatterätt/beskattningsrätt. Förslagsvis kan du använda senaste upplagan av "Skattesystemet - övningsbok" (Iustus förlag), av L. Hiort af Ornäs Leijon och E. Kristoffersson, om du vill öva mer. Denna övningsbok har skrivna svar och kan användas av den som önskar mer övning än de som ges vid undervisningen.

Förberedelser inför undervisningen

Många studenter upplever ämnet skatterätt som omfattande - men också intressant och roligt - och anser sig därför behöva en längre inläsningsperiod än de tio veckor som kursen omfattar. *Det rekommenderas dock starkt att tentera vid första tentamenstillfället.*

Vi vill understryka vikten av att börja läsa litteraturen redan från första dagen. Ämnet är mer omfattande än det vid en första anblick kan verka. Det är lämpligt att först läsa kapitel 1-4 i läroboken Inkomstskatt.

I undervisningen behandlas de centrala delarna i kursen. I övnings- och seminariematerialet finns anvisningar om vad som ska förberedas till varje tillfälle. Följer du dessa tillgodogör du dig undervisningen maximalt.

Eftersom skatterätten är under ständig förändring rekommenderar vi dig att i första hand försöka tillgodogöra dig strukturen i systemet och att upptäcka sambandet mellan olika bestämmelser, snarare än att belasta minnet med detaljkunskaper om enskilda rättsregler. En övergripande systemförståelse kommer underlätta när du ska lösa skatterättsliga problem med utgångspunkt i lagtext och litteratur.

- *Föreläsningarna*

Ta med författningssamlingen eller dylikt till alla föreläsningar. I förekommande fall läggs föreläsningsmanuskripten ut på Athena, ibland innan, ibland efter. Något krav på förberedelser ställs inte upp, men du får naturligtvis större utbyte av en föreläsning om du har läst relevant kurslitteratur.

- *Gruppundervisningen*

Ta med övningsmaterialet, författningssamling eller dylikt till gruppundervisningen. Se information i övningsmaterialet och på Athena om vilka frågor och andra uppgifter som respektive grupplärare har angivit ska förberedas till varje tillfälle. Förbered dig genom att diskutera frågorna med din förberedelsegrupp inför gruppundervisningen.

- *Seminarium*

Förbered och ta med relevant material i seminariematerialet. Observera att vissa seminarier kan kräva att du genomför en lärsävens i Athena, något som kräver god förberedelse så att alla moment avslutas i tid inför inlämningsuppgiften.

- *Frågestund inför tentamen*

Förbered med hjälp av den tentamen/de tentamina som finns på kurssidan i Athena under "Examination". I slutet av kursen kommer det hållas en frågestund där lärare kommer att besvara era frågor och funderingar på plats.

Examination

Examinationsmoment

Tentamen utgörs av en skriftlig salstentamen i Inspera. Tentamen består av 2–5 frågor om tillsammans 24 poäng. Maximalt kan 30 poäng erhållas medräknat poängen för deltagande på

minst fyra av de fem seminarierna (1 poäng) och flervalisduggan (max 5 poäng). Skrivtiden är fyra timmar. Tentamensdatum framgår av aktuellt schema.

För att uppnå godkänt betyg krävs minst 10 poäng på salstentamen, godkänd seminarieserie och genomförd flervalisdugga. Kursbetyget baseras på en sammanräkning av dessa poäng.

Examinationens målsättning och uppläggning

Mot bakgrund av kursens målsättning att du som student bl.a. ska kunna identifiera skatterättsliga problem samt kunna förklara skattemässiga konsekvenser av olika handlingsalternativ bör du räkna med att tentamen komma att skilja sig åt från gång till gång. Det är vidare från ett pedagogiskt perspektiv också önskvärt, eftersom en sådan ordning motverkar mekanisk inlärning och i stället främjar regelförståelse och djupinlärning.

Att studera äldre tentamina är naturligtvis bra för att få en översikt av kursens innehåll, men eftersom tentamen kommer att skilja sig åt från gång till gång så behöver du en djupare regelförståelse för att du ska lyckas bra på kursen. Undervisningen och kurslitteraturen är hjälpmedel för att du ska nå en djupare kunskap och förståelse av skatterätten. Självstudier och eget ansvar är dock en nyckel till framgång.

Det krävs naturligtvis också att examinationen kan ligga till grund för betygssättningen. Alla studenter som går kursen med nödvändiga förkunskaper och som lägger ner den arbetsinsats som heltidsstudier förutsätter bör i princip uppnå den kunskap som krävs för ett godkänt resultat (B). Examinationen syftar också till att ge överbetyg till de studenter som kan visa särskilt goda kunskaper över hela kursens bredd, goda insikter i skatterättens struktur samt förmåga att analysera skatterättsliga problem. Det betyder att frågor på tentamen kan vara analyserande och ges på andra problem än de som är mest centrala från undervisningen.

Om du önskar ett överbetyg på kursen måste du vara beredd att ta till dig alla delar som berörs och söka svar och insikt i alla de källor som behandlas under kursens gång, inklusive litteraturen. Det är ingen rättighet att få ett överbetyg utan en uppskattning av dina färdigheter. Se närmare om betygskriterierna nedan.

Tillträde till examination

För tillträde till tentamen krävs att studenten är registrerad på kursen. Märk att ifall de obligatoriska momenten (deltagande på minst fyra av de fem seminarierna och flervalisduggan) inte har genomförts kommer inget betyg på kursen att ges även om den skriftliga tentamen har genomförts.

Anmälan till tentamen

Tentamensanmälan ska som huvudregel göras i Ladok senast 10 kalenderdagar före dag för tentamen (undantag kan behöva göras vid t.ex. röda dagar).

Anmälan till tentamen förutsätter registrering på kursen. En student som inte anmält sig kan inte beredas plats på tentamen. Alla studenter har rätt att istället för ordinarie betygsskala (AB, Ba, B och U) få betyg enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. Student som önskar betyg enligt denna skala måste dock anmäla detta till kursadministratören minst fem arbetsdagar före den skriftliga tentamen. Finns behov av extra åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionsnedsättning ska detta anmälas till kursadministratören (se nedan under "Funktionsnedsättning").

Handlingar som ska medtas vid tentamen

Till tentamen ska godkänd legitimation medtas. Som godkänd legitimation räknas körkort, pass och id-kort med aktuell giltighetstid. Som godkänd legitimation räknas även högst tre månader gammal polisanmälan som anger att tentandens id-handling är stulen eller förlorad. Även utländska identitetshandlingar godkänns, företrädesvis pass och id-kort.

Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler

Var gärna på plats minst 15 minuter innan flervalstduggan och salstentamen startar.

Vid flervalstduggan i kursen skatterätt tillämpas *alternativ 2* och vid tentamen tillämpas *alternativ 3* i de riktlinjer som fastställts av institutionen. Information om de olika examinationsalternativen samt de ordningsregler som gäller vid tentamen finns på [Juridiska institutionens hemsida](#). Förekomsten av otillåtna hjälpmedel och liknande samt brott mot ordningsreglerna kan föranleda en anmälan till universitetets disciplinnämnd. Disciplinnämnden, som leds av rektor, kan besluta om varning eller avstängning från studierna.

Följande material får medtas till flervalstduggan och tentamen:

- Rabes Skattelagstiftning, FAR/SRS Skattevolymen, Skatteförfattningar utgivna av Skatteverket *eller* de publikationer av lagtext som anges i institutionens riktlinjer. **OBSERVERA att användning av annan lagtextsamling än den som rekommenderas i litteraturlistan sker på egen risk.**
- Miniräknare av enklare modell, dock ej grafitande miniräknare eller miniräknare som kan lagra text.

Till tentamen får även kurslitteraturen i tryckt form samt anteckningar medtas. Hansson, "Digitaliseringens konsekvenser för skattesystemet" kommer att finnas tillgänglig digitalt under tentamen.

Inlämning av tentamen

- Mer information om att skriva tentamen i Inspira finns i Athena.
- Observera att samtliga studenter omedelbart ska sluta skriva när tentamensvakterna meddelar att tiden är slut. Det innebär att tentanderna då saknar rätt att avsluta en mening m.m.

Betygskriterier

På kursen tillämpas följande betygskriterier:

Betygskriterier enligt den fyrgradiga betygsskalan

AB (Med beröm godkänd)

- Visar på mycket god insikt om strukturen och principerna på de skatteområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och löser med endast några få undantag de rättsliga problemen i förelagda uppgifter med tydliga och stringenta motiveringar och rättsligt relevanta argument.
- Redogör på ett klart och tydligt sätt för skattekonsekvenserna av olika transaktioner och handlingsalternativ, i förekommande fall med hjälp av skatteberäkningar.

Ba (Icke utan beröm godkänd)

- Visar på god insikt om strukturen och principerna på de skatteområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och löser enklare och dessutom några mer komplicerade rättsliga problem i förelagda uppgifter med godtagbara motiveringar och rättsligt relevanta argument.
- Redogör för skattekonsekvenserna av olika transaktioner och handlingsalternativ, i förekommande fall med hjälp av skatteberäkningar.

B (Godkänd)

- Visar på godtagbar insikt om strukturen och principerna på de skatteområden som behandlas under kursen, även om en del brister och missförstånd finns.
- Identifierar och löser enklare rättsliga problem i förelagda uppgifter, även om ställningstagandena ofta är mindre väl motiverade.
- Redogör för skattekonsekvenserna av enklare transaktioner och handlingsalternativ, i förekommande fall med hjälp av skatteberäkningar.

U (Underkänd)

- Ett eller flera tillkortakommanden finns som innebär att studenten inte når upp till de krav som anges för betyget B.

Betygskriterier enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan

Du har rätt att istället för ordinarie betyg få betyg enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. I så fall måste du anmäla detta till kursadministratören minst fem arbetsdagar före den skriftliga tentamen.

A (Utmärkt)

- Visar på utmärkt insikt om strukturen och principerna på de skatteområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och löser samtliga de rättsliga problemen i förelagda uppgifter med en självständig analys och med tydliga och stringenta motiveringar och rättsligt relevanta argument.
- Redogör på ett tydligt sätt skattekonsekvenserna av olika transaktioner och handlingsalternativ, i förekommande fall med hjälp av skatteberäkningar.

B (Mycket bra)

- Visar på mycket god insikt om strukturen och principerna på de skatteområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och löser med endast några få undantag de rättsliga problemen i förelagda uppgifter med tydliga och stringenta motiveringar och rättsligt relevanta argument.
- Redogör på ett klart och tydligt sätt för skattekonsekvenserna av olika transaktioner och handlingsalternativ, i förekommande fall med hjälp av skatteberäkningar.

C (Bra)

- Visar på god insikt om strukturen och principerna på de skatteområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och löser de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter med godtagbara motiveringar och rättsligt relevanta argument.
- Redogör för skattekonsekvenserna av olika transaktioner och handlingsalternativ, i förekommande fall med hjälp av skatteberäkningar.

D (Tillfredställande)

- Visar på god insikt om strukturen och principerna på de skatteområden som behandlas under kursen.
- Identifierar och löser enklare och dessutom några mer komplicerade rättsliga problem i förelagda uppgifter med godtagbara motiveringar och rättsligt relevanta argument.
- Redogör för skattekonsekvenserna av olika transaktioner och handlingsalternativ, i förekommande fall med hjälp av skatteberäkningar.

E (Tillräckligt)

- Visar på godtagbar insikt om strukturen och principerna på de skatteområden som behandlas under kursen, även om en del brister och missförstånd finns.
- Identifierar och löser enklare rättsliga problem i förelagda uppgifter, även om ställningstagandena ofta är mindre väl motiverade.
- Redogör för skattekonsekvenserna av enklare transaktioner och handlingsalternativ, i förekommande fall med hjälp av skatteberäkningar.

Fx (Ottillräckligt)

- Mindre brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

F (Helt otillräckligt)

- Större brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

Begäran om omprövning

Begäran om omprövning ska lämnas på särskild blankett till kursadministratören, som finns i blankettarkivet på hemsidan.

En begäran om omprövning ska vara noga motiverad och det ska tydligt framgå vilka delar av tentamen som du vill ha omprövad. En kopia på tentamen måste bifogas.

Enligt 6 kap. 24 § högskoleförordningen har examinator skyldighet att ändra betyg om det "är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning". Alltså innebär inte en omprövning en generell "omrättning" av tentamen. Det är bara examinator som kan ompröva betyget.

Det finns ingen tidsgräns för när examinator måste ge sin bedömning av omprövningen, men handläggningen av dessa får inte dra ut på tiden mer än vad som kan ses som nödvändigt.

Funktionsnedsättning

Allmänt

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Stödet som erbjuds beror på den enskildes situation och är till för att underlätta studierna. Målet är att alla studenter ska ha en möjlighet att studera på lika villkor.

För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan. Detta gör du genom att logga in i systemet Nais via länk på studentavdelningens hemsida och fylla i webbformuläret. För att fullfölja ansökan måste du bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du hittar hemsidan via [Stockholms universitet > Utbildning > Studera med funktionsnedsättning > Ansök om stöd och anpassningar](#).

När ansökan är mottagen kontaktas du av studentavdelningen för att boka ett personligt möte.

Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med din institutions kontaktperson och lämna in det intyg som studentavdelningen utfärdar. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post:

viktor.pettersson@juridicum.su.se.

Examination vid funktionsnedsättning

Observera att du **senast 3 veckor** före varje examinationstillfälle måste meddela kursadministratören att examination med stöd ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras som önskas. Observera också att tentamensanmälan måste ske på sedvanligt sätt som huvudregel senast tio kalenderdagar före tentamen (undantag kan behöva göras vid röda dagar). Notera också att för stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) eller mer ingripande åtgärder (t.ex. dela upp tentamen) måste du i god tid men **senast** vid kursstart kontakta aktuell kursadministratör och meddela att du önskar dessa stödåtgärder.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursvärdering i slutet av kursen. Den elektroniska blanketten finns länkad till via Athena Kursvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt och de synpunkter och idéer som framförs i kursvärderingen övervägs alltid noga.

Kontaktuppgifter

Kursansvarig: Caroline Nordklint

Kursadministratör: Malin Fahlén

Telefon- och mottagningstider: enligt överenskommelse

E-post: skatt@juridicum.su.se